AVUI
BARCELONA

21/05/11

Prensa: Diaria
Tirada: 29.993 Ejemplares
Difusión: 22.200 Ejemplares

Página: 27

Sección: OPINIÓN Valor: 2.375,00 € Área (cm2): 673,5 Ocupación: 70,46 % Documento: 1/1 Cód: 47268278

LES CRIDES AL LIDERATGE NO SÓN MANDRA D'ASSUMIR EL NOSTRE PROPI DESTÍ?

Àngel Castiñeira
Josep M. Lozano

Professors d'ESADE (URL)

El lideratge i la mandra

En el seu llibre *Leadership. A very short introduction*, Keith Grint, després de donar voltes a diverses formulacions, proposa una definició de líder que, per la seva simplicitat, algú podria considerar una trivialitat: un líder és algú que té seguidors. És una trivialitat? No ens ho sembla, en absolut. Enfront de les habituals aproximacions normatives o grandiloqüents, que corren a parlar-nos de visions, projectes, influències, valors, impactes i transformacions, potser va bé començar per una entrada molt més a ran de terra, que ens obliga a mirar la realitat i maldar per entendre-la: si no hi ha seguidors, no hi ha lideratge. O, dit d'una altra manera, no hi ha líder si no el segueix ningú. A partir d'aquí parlem tant com vulguem de visions, projectes, influències, valors, impactes i transformacions; però no perdem de vista un aspecte clau del lideratge: les relacions que s'estableixen en un determinat context. Perquè la primacia la té la realitat, no la teoria o la concepció del lideratge que vulguem exposar o imposar. I aquí emergeix per primer cop la pregunta: no són moltes de les actuals demandes de lideratge altra cosa que l'expressió de la mandra de comprometre's amb la pròpia realitat per part del(s) qui en fa(n) la demanda?

CATALINA ACELAS

PERQUÈ SI TORNEM AL LLIBRE DE GRINT, ens adonarem d'un parell de coses ben curioses i no gens banals: hi ha una estranya coincidència entre les teories o models de lideratge que s'han anat elaborant al llarg de la història i la realitat sociopolítica de l'època corresponent, per una banda, i les teories del *management* d'aquell moment, per una altra. Així, per exemple, en la industrialització pensar en el lideratge s'associava a la teoria del Gran Home (no hi havia grans dones, pel que sembla); en la Gran Depressió i en temps del feixisme, el tema era el lideratge carismàtic i els trets dels líders; o en els context actual d'incertesa, el tema és el lideratge distribuït o la identitat i els valors. *Se non è vero, è ben trovato*. Potser no cal compartir aquesta apreciació, però convé no negligir-la. Entre altres raons, perquè, si fos veritat que es dóna aquesta correspondència entre les teories o els models de lideratge i l'entorn sociopolític i empresarial en què es generen, potser podríem considerar que la pregunta pel lideratge és, en rigor, posterior a les preguntes sobre quina organització o quin país volem construir. És a dir, la pregunta primària és què volem i què veiem. I l'exigència és la de contestar dient la veritat (almenys, dient-nos-la a nosaltres mateixos, en cas que ens faci vergonya o por dir-la públicament o si, directament, no ens interessa dir-la). I aquí emergeix per segon cop la pregunta: no són moltes de les demandes actuals de lideratge altra cosa que l'expressió de la mandra d'analitzar els reptes i problemes de la pròpia realitat?, de la mandra d'exposar-se a formular quin horitzó veiem per a la nostra organització i/o el nostre país?, o de la mandra de decidir quina contribució concreta pot fer cadascú segons les seves possibilitats? Perquè analitzar, exposar-se i contribuir a alguna causa demana esforç i temps, i demana fer-se vulnerable i reconèixer els propis límits. I dir que falta lideratge o que algú hauria de liderar, només demana parlar i seguir veient els toros des de la barrera.

> **"Dir que falta lideratge o que algú hauria de liderar, només demana parlar i seguir veient els toros des de la barrera"**

ARRIBATS A AQUEST PUNT, NOMÉS volem afegir-hi que sintonitzem força amb la comprensió del lideratge que proposa la Society for Organizational Learning (SOL). No té res a veure amb la molt descriptiva de Grint (que, repetim, convé no menystenir), i potser no és una definició de lideratge. Però ens sembla que va al cor del problema. Diuen a SOL: "El lideratge es refereix a la capacitat d'una comunitat humana per configurar el seu destí i engendrar la realitat d'acord amb les seves aspiracions més profundes". Al capdavall no es tracta, comptat i debatut, precisament d'això? Perquè arribats en aquest punt ja no es tracta prioritàriament de saber què és el lideratge, sinó de saber a què i a qui remet. I aquí ens trobem amb la tercera i més fonamental pregunta: no són moltes apel·lacions a la necessitat actual de lideratge res més que l'expressió de la nostra mandra per assumir decididament el nostre destí en les nostres mans, i de la nostra mandra per connectar amb les nostres aspiracions amb un mínim d'autenticitat? Res a dir contra el lideratge, al contrari. El lideratge és molt important; i necessari. Ara, compte que parlar de lideratge (o reclamar-lo) no sigui altra cosa que una elegant explicitació de la nostra mandra vital, individual i col·lectiva.